

Mot

- Klassemiljø, medvirkende prosess.

Fra en plakat på veggen til en verdi klassen styrer etter.

Tenk hva som kan skje når barn blir aktive deltagere i å skape et raust, varmt og inkluderende klassemiljø der ALLE tør å fortelle hva de opplever som skummelt og kan få støtte og hjelp til å trene på å vise mot.

Gjennom medvirkende prosesser stiger den indre motivasjonen til å engasjere seg og aktivt ta del i klassemiljøutviklingen.

Det handler i stor grad om de ansattes evne til virkelig å engasjere seg i hvordan alle har det og ta barns tanker, ideer og forslag på alvor.

Her kommer fire viktige punkter å tenke gjennom og ta med i forberedelsene:

- Spørsmålene vi stiller er viktig. Vi har laget et utkast, men bruk gjerne dine egne og tenk oppfølgingsspørsmål.
- Anerkjenn og vise interesse for tanker og ideer elevene har.
- Regissere samtaler som gjør alle til aktive deltagere (IRP).
- Holde ut. Prosesser krever tid og hyppig oppmerksomhet.

Vi ansatte må tillate oss å trene og av og til gjøre feil på samme måte som barn heller ikke får til alt de ofte verbalt ønsker å gjøre.

I en prosess kan alt endres underveis når man blir enige om det. Det er viktig å holde fokus på og etterspørre positive erfaringer. Det vi holder mye fokus på får vi mer av.

NB! Vi må ta utfordringer og utenforskap på største alvor og ha med oss tanken og holdningen at ALLE har ansvar for at ALLE har det bra.

Metodebeskrivelse

Her er beskrevet en prosess fra A til M. Du kan bruke hele eller deler av den. Gjør det på din måte, ut ifra dine erfaringer og de elevene du skal gjøre det sammen med.

Vi tar som utgangspunkt at dere har jobbet litt med karakteregenskapen **mot** i forkant enten gjennom samtaler eller via tegneoppgave. Som en inngang er det flott hvis vi får til åpenhet og gode samtaler om hva en er redd for eller synes er skummelt.

Gjennom disse samtalene oppdager elevene at alle har en eller annen frykt, redsel

eller noe en synes er skummelt, men det kan være på ulike områder. Gjennom å alminneliggjøre dette øker sannsynligheten for at de kan være en hjelp og støtte for hverandre når en trener på å vise mot. Det kan handle om redselen for å si noe høyt i klassen, være alene i friminuttene, være hjemme alene, redd for mørket osv.

For mye mot (det er mulig ikke disse spørsmålene er så relevante): Barna får i oppgave gå til en del av klasserommet eller uterommet (kan også gjøres tenkt ved pulten, men har gode erfaringer med fysisk forflytning). Be de forestille seg at her i denne delen av rommet er det alt for mange som viser alt for mye mot. La elevene ta korte samtaler med sidemannen og med små innspill i plenum (IRP).

- A. Hvordan er det mulig å vise for mye mot? Hvordan kan det se ut? Hva kan vi høre og se når for mange viser for mye mot? Hvilke tanker og følelser kan du få av å være et sted der du opplever at for mange viser for mye mot? Hva kan for mye mot føre til?
- B. Hvordan er det å lære i et klasserom der alt for mange skal vise alt for mye mot?
- C. Hvis man har det slik over lang tid, hva tror du det kan føre til? (for deg, for klassemiljøet, for læring osv.)

For lite mot: Be så barna gå til motsatt ende av rommet. Be de forestille seg at her er det alt for lite eller overhodet ingen som viser tegn til mot. La elevene føre korte samtaler med sidemannen og med små innspill i plenum.

- D. Hvordan kan det se ut? Hva kan en oppleve når ingen tør å vise mot? Hvilke tanker og følelser kan du få av å være et sted der du opplever at det er ingen som tør å vise mot?
- E. Hvordan tror du det er å lære i et klasserom der ingen tør å vise mot?
- F. Hva tror du det kan føre til hvis en på lang sikt når en går i en klasse der ingen tør å vise mot? (for deg, for klassemiljøet, for læring)

Nå nærmer vi oss at elevene begynner å definere hvordan de ønsker at mot skal se ut i deres klasse.

Passe med mot: Be så elevene gå til midten av rommet. Be de forestille seg at her vises det passe med mot.

- G. I hvilke konkrete situasjoner kan det være behov for å trene på å vise mot (kanskje klassen kan lage en liste der hver og velger sitt treningsoppdrag).

- H. Hva kan ditt treningsoppdrag være? I hvilke situasjoner kan du tenke deg å trene? Hva skal du helt konkret gjøre når du trener på å vise mot? Hvordan kan vi legge til rette for at ALLE i klassen skal oppleve støtte og hjelp når de trener på å vise mot i disse situasjonene?
- I. Elevene går så til plassen sin og skriver ned tanker og ideer de har når det gjelder konkrete ting man kan gjøre for å vise mot.
- J. Alle tanker og ideer elevene har samles i et tankekart eller på en plakat.

Konkret planlegging:

- K. Nå skal vi finne ut hva vi skal gjøre her i klassen for at mot skal bli en verdi klassen styrer etter. Lista eller plakaten med en mengde gode tips og ideer kan redigeres. Da kan en gå en liten runde der en rydder og legger litt like forslag i sammen.

NB! Alle ikke utsagn vendes til hva man ønsker skal skje. Når det f.eks. kommer innspill om at vi ikke skal le eller tulle når andre sier hva de synes er skummelt. Da kan følgende oppfølgingsspørsmål stilles: Hva ønsker du at andre skal si og gjøre når du forteller hva du synes er skummelt? Disse utsagnene kan så skrives ned. Det har større effekt å holde fokus på det vi vil oppnå enn det vi vil unngå.

- L. Når en revidert liste er klar kan man foreta en høytidelig avstemming med mål om å ende opp med 4 – 6 konkrete gjennomførbare tiltak. Disse bør lages på en fin plakat og henge synlig der elevene oppholder seg. Kanskje noen trenger det som en påminner på pulten sin også.
- M. Da starter veien mot målet. Klassen kan velge ut en ting de felles skal trene på. Her er det klokt hvis dette handler om støtte og forståelse når en uttrykker hva en synes er skummelt eller når en trener på konkrete delmål. I tillegg bør hver elev velge ut en mot situasjon de ønsker å trene på. Det skrives opp og en starter litt samtaler om hvordan de kan hjelpe og støtte hverandre for å klare det. Ingen er perfekte. Vi kommer til glemme oss. Da trenger vi påminning, hjelp og støtte.

Klassen har nå gjennom en medvirkende prosess bestemt hva og hvordan man skal jobbe mot et klassemiljø der alle øver på å vise mot i ulike situasjoner og der de støtter og hjelper hverandre underveis.

Nå starter det viktigste arbeidet. Det må holdes liv i det hver og en og klassen har bestemt. Vår erfaring er at dette gjøres best ved hyppig oppmerksomhet. Man trenger ikke sette av hele timer for å løfte gode eksempler, episoder, refleksjoner rundt status osv., men små og hyppige samtaler i starten av timen, midten eller før man går ut til friminutt.

Vi har lagt inn et eksempel på refleksjon rundt status, **Skalering – refleksjon over veien mot målet**, men viktigst av alt er at du finner din vei ved bruk av styrkefokus, medvirkning, anerkjennelse og relasjonsfokus. Gi både deg selv og elevene anledning til å trene og også feile. Her ligger det mye læring. Vi opplever at det er viktig at det er noe synlig i klasserommet, på pulten el. Som minner elever og ansatte på hva vi har som hovedfokus nå.